

Meslek Lobiciliği ve Kütüphanecilik

Ahmet Karataş*

Lobicilik "Kişilerin ya da özel çıkar gruplarının, siyasal karar alma süreçlerini etkilemek amacıyla başvurdukları girişimler" diye tanımlanır. Kavramın ortaya çıkışı yasa koyucularının belirli bir yönde oy kullanmasını sağlamak için genellikle "Meclis Koridorları"nda yürütülen kulis çalışmalarına dayanır.

ABD'de, federal yönetim ve eyaletlerin çoğu lobiciliği belirli yasal düzenlemelere bağlamıştır. Konuyla ilgili yasalar, lobicilerin katkı ve harcamalarını kaydedip bildirmelerini, temsil ettikleri grupların da benzer bildirimlerde bulunmasını öngörür.¹

Meslek lobiciliği de, çeşitli meslek guruplarının kendi çıkarları doğrultusunda, ekonomik, sosyal ve siyasal anlamda kazançlar elde etmesi esasına dayanır.

Lobiciliğin, hem ulusal, hem de uluslararası platformda kazandığı önem; bu alandaki çalışmaların hızla arttığını ve gelecekte en etkin baskı unsuru olacağını göstermektedir. Dernek, oda vb. biçimlerde yasal bir kimlik kazanan meslek gurupları, varoluş nedenlerini gerçekleştirmek üzere temsilcileri aracılığıyla mücadele verirler. 1949 yılında kuruluşunu tamamlayan "Türk Kütüphaneciler Derneği : TKD" bu anlamda çalışmalar yapan mesleki kuruluşumuzdur.

Yüzyılımızda olagelen hızlı gelişmeler, teknolojisini, yöntemlerini, çalışma biçimlerini de beraberinde getirdi. Modern iletişimin tüm olanakları her alanda kullanılmaya çalışıldı. Bu gelişmelere ayak uyduran meslek gurupları-tümüyle olmasa da, amaçlarına ulaştılar ya da ulaşmak üzereler...

Telefon, mektup, kampanyalar, yüzyüze görüşme, araştırma sonuçları, maddi yardım, siyasal destek, sosyal baskı vb. yöntemlerle oluşumunu sağlayan lobicilik girişimleri, ülkemizde de ilginç gelişmelere sahne olacağına benzer, yakın bir gelecekte.

Türk Kütüphaneciliğinin, hem ekonomik hem de yönetsel anlamda ulaştığı düzeyi, sadece, yönetim ve sorunların özelliğinden kaynaklanan gerekçelerle açıklamanın, başarısızlığımızı görmemezlikten öte bir anlamı olmasa gerekir. Mesleğimizin ve kişi olarak varlığımızın ayırdayına varmanın, sorunların çözümünde daha gerçekçi bir yaklaşım olacağını düşünüyorum. Kişilikli ve meslek bilincine erişmiş insanların sayısal çokluğu; hem, ülkenin genel sorunları, hem de, meslek sorunlarının çözüme kavuşmasında birinci derecede önemli bir niteliktir.

---

* Kütüphaneci (Milli Kütüphane Başkanlığı)

¹ Meydan Larousse

Mesleğimizde eksikliğini duyduğumuz en önemli unsur-kışı / kişiler ve grup olarak, varlık nedenimizi, yaşamın ve meslek bilincimizi yerli yerine oturtamayışımızdır. Daha net bir söyleyişle; birey ve grup olarak, mesleğimizin özüne ilişkin popüler kimliği kazanmış olmayışımızdır. İkinci unsur da, ekonomik ve sosyal alanda kaydedilen gelişmeleri, izleme, yorumlama ve sonuçlar elde etme yetimizin gelişmiş olmamasıdır.

"Meslek vardır, insanları yüceltir; insanlar vardır, meslekleri yüceltir" özdeyişi kütüphanecilik mesleğinde (Türkiye için) insan unsurunu ön plana çıkarmaktadır. O halde, meslek üstü kütüphanecilerin varlığı-nitelik ve nicelik olarak, gereksinimlerimizin başında gelmektedir. Bu alanda göstereceğimiz başarı, sorunların sistematik olarak çözümüne neden olacaktır. Aslında, yukarıda çizmeye çalıştığımız tablo yüzölümünün daha da ileri, insan olmanın gereksinmesidir.

Bireysel ve toplumsal işlevinin ayırđına varan insanlar; ortak çıkarlar için, örgütlü mücadeleyi, birlikte olmayı, birlikte hareket etmeyi benimserler. Böylece, sorunları; doğru zamanda, doğru yerde, doğru biçimde çözerler.

1980'li yıllarda okumaya ve kitaba yönelik yasaklamalar karşısında gösterdiğimiz ya da gösteremediğimiz tepkiler, belki de, kendi varlığımıza yönelik yasaklamaları, geniş zamanda... Daha önceki oluşumları da göz önüne alarak, ulaştığımız nokta hiçte yadırganmamalıdır.

Sonuç olarak, sorunlar, ne kendiliğinden o kadar büyük, ne de küçüktür. Sorunları büyüten ya da küçülten bizleriz. Çözümde biziz, çözümsüzlükte. Yeter ki, çağımızın gerektirdiği örgütlü mücadeleyi ve bu mücadelenin etkin bir biçimi olan lobiciliği en kısa zamanda uygulamaya koyalım . Çünkü, bu alandaki başarımız, kütüphanecilik başarımız olacaktır, bir anlamda...